

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

672. An, & quo gradu insigniri debeat Archidiaconus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

S. Congr. Rituum apud Barbos. collectan. 57. num. 20. & collect. 253. num. 6. & 14. Porro Archidiaconum recusantem illam assistentiam, cogendum penitus & censuris habet S. Cong. in una Brixiens. 28. Maij 1616. apud Barbos. cit. num. 50. Dum verò est in assistentia Episcopi, intelligitur esse præsens in choro tam in Cathedrali quam in alia. Barbos. ibidem juxta S. Cong. in Camerensi. 15. Martii 1608. Denique Archidiaconum, qui sustinet baculum Episcopi solenniter celebrantis, thurificandum immediatè post Diaconos assistentes, eti ipsè sit primus Diaconus, censuit S. Cong. Rituum in Bracharens. 28. April. 1607. & 29. Jan. 1608. teste Barb. loc. cit. num. 52.

Quæstio 668. Quod sit Officium Archidiaconi circa custodiendas res sacras?

1. **R**esp. primò in genere, Archidiacono rerum ecclesiasticarum custodiām præcipue commissam esse; idèque, si quid per culpam vel fraudem cuiuspiam perierit, ab eo repentinum ait Laym. ad e. ea que. de off. Archid. ubi expressè dicitur: Scire à te volumus, quid à te distinctorum est quæstori sumus, quia vel propria ecclesia, vel ea qua de diversis ecclesiis cimelia sunt collecta, non sub omni sollicitudine & fide serventur: quid si quid ex iis vel negligentia, vel ciuiuspiam fraude deperit, tu hoc reatu astringeris, si per Archidiaconatus ordinem custodia ejusdem ecclesie arctius deputaris &c. circa quæ illud notat Laym. loc. cit. supremum rerum ecclesiæ custodiē teneri non tantum ex culpa propria, lata aut levī; sed etiam si ex culpa aut dolo inferiorum. v. g. sacrificia aliquid perierit: id verò intelligendum, si ipse superior negligenter argui possit, quid inferioribus non attenderit; quamvis prius obligetur inferior, qui perdidit aut destruxit, & in defectum illius superior, cui ex officio incumbebat impedire. Citat seipsum pro hoc Theol. mor. tract. 2. c. 6. num. 2.

2. Resp. secundò in specie pertinebat ad illum, pecuniam ecclesia causâ pietatis donatam accipere, & Episcopo deferre Azor. Inst. mor. l. 3. s. 14. q. 2. Item pertinet ad eundem vasa divinis ecclesiæ usibus dicata sedulò custodiē. Azor. loc. cit. Barbos. Jur. eccl. l. 3. c. 24. n. 24. Custodiā quoque Eucharistia spectare ad Archidiaconum, & non ad Archipresbyterum satis indicat Fagn. in c. ad hec. de off. Archid. num. 21. in fine. ubi ex Decreto conf. 420. num. 4. dicit, Eucharistia custodiā separatam esse ab iis, quæ per Canones mandatur Archipresbytero.

Quæstio 669. An, & quid Officii sit Archidiaconi circa convocationem Capituli?

Respondet Fagnanus ad cap. ut Abbates. de etat. & qual. num. 29. esse Archidiaconum caput Capituli, pro quo citat Burr. in c. dilecti. de major. & obed. num. 2. & hinc ad illum tanquam majorem spectare, convocare Capitulum, pro quo citat Host. in c. 1. de major. & obed. num. 2. Jo-And. num. 5. Bellam. num. 4. Burr. num. 10. Quin & ait. nu. 28. Quod si Archidiaconus renueret convocare Capitulum, cogi possit ad hoc ab Ordinario. Verum recte subjungit ex Abb. in c. auditio. de elect. notab. 3. de consuetudine hoc jus convocandi Capitulum spectare ad Decanum, & sic passim

in Ecclesiis Cathedralibus Germanicæ videmus fieri.

Quæstio 670. Quæ etas requiratur in Archidiacono?

Resp. dum Archidiaconatus annexum haberetur curam animarum, requiri 24. annos etatis completos, ait Laym. in c. indecorum. de etat. & qual. & citat. c. 1. in cunctis, de elect. §. inferiora. & Trid. sess. 24. c. 12. Requiri ad illum etatem 25. annorum ait Barbos. de jur. eccl. c. 24. n. 10. Tondut. qq. bnf. p. 2. c. 3. §. 11. num. 18. Neque per hoc disconveniunt hi AA. cum posteriores loquantur de 25. annis noui completis, sed auctatis, seu de 25. annis inchoatiæ, uti & ipse Laym. loc. cit. num. 1. cum communis ait ad beneficium curatum qualecumque infra Episcopatum requiritur etas 25. annorum corporum. Plus enim ad curata non requirit Tridentinum, quam ut quis annum 25. attigerit, & incepisse annum 25. est illum attigisse. Porro cum procedat id ipsum in omni beneficio curato, etiam minus strictè tali, seu habente solum jurisdictionem spiritualem fori externi Barbos. ad cit. loc. Trid. numer. 2. Lotter. L 2. q. 49. num. 24. ego for. benef. p. 4. q. 217. num. 2. convenient utique Archidiaconatu, dum is curam jurisdictionalem seu fori externi habet. Si verò est solum dignitas sine cura animarum, etiam jurisdictional, more aliarum dignitarum non requirit, nisi annos 22. completos. Laym. Barbos. Tond. loc. cit. juxta Trid. loc. cit.

Quæstio 671. An & qualem S. Ordinem annexum habeat Archidiaconatus?

Resp. Archidiaconatus in propria institutione requirit Sacrum Ordinem. Laym. in c. cùm in cunctis, de elect. §. inferiora. num. 2. & quidem requirit necessario Diaconatum, sive qui Archidiaconatum obtinet, de jure ordinari debet Diaconus. Laym. in c. ut Abbates. de etat. & qual. Fagn. in idem c. numer. 12. Pignat. Tom. 1. conf. 6. num. 5. Non est tamen de sui natura seu de jure sacerdotalis Pignat. loc. cit. Fagn. in c. ad hec. de off. Archid. num. 20. cum communis. In ecclesiis tamen, ubi est prima dignitas, requirit Ordinem Presbyteriū Fagn. in c. ut Abbates. num. 13. ubi: quia in plerisque ecclesiis haec dignitas est prima post pontificalem, pro ut esse de jure affirmat Bellam. in c. 1. de off. Archid. in princip. & ideo illius collatio per regulas est Sedi Apostolicæ reservata, in literis collationis ex stylo apponi confiuit clausula: ut provisus teneatur iuxta annum in presbyterum ordinari, alioquin Archidiaconatus eo ipso vacare cœnatur.

Quæstio 672. An, & quo gradu insigniabitur Archidiaconus?

1. **R**esp. Archidiaconus deberet esse Magister seu Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel in jure Canonico. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 11. numer. 16. Fagn. in c. licet. de parnis. num. 2. Pignat. Tom. 9. conf. 114. nu. 42. Gonz. ad reg. 8. gl. 4. num. 68. (idem dicens magis præcisè disponi quod ad Scholasteriam) Garc. de benef. l. 7. c. 7. num. 36. Barbos. Jur. eccl. l. 1. c. 24. num. 5. citans quida-

quamplures alios juxta expressum textum Trid. sess. 24. c. 12. ubi : Archidiaconi, etiam qui oculi dicuntur Episcopi, sint in omnibus ecclesiis, ubi fieri poterit, Magistri in Theologia, aut Licentiatii in Jure Canonico. Proinde jam non sufficit Doctoratus vel Licentiatius in Jure civili vel Medicina, Garc. loc. cit. num. 37. ex Navar. in Manual. c. 25. num. 135. Unde jam etiam, ut Barbos. loc. cit. stylus curia inharente isti Decreto Concilii exiguit promovendo ad Archidiaconatum gradum Magisterii in Theologia, vel saltem in Jure Canonico ; ita ut, dum porrigitur supplica pro Archidiaconatu hujusmodi obtinendo, ea alter non signatur, quam si positivè narratum sit, Oratorem esse Magistrum in Theologia aut Doctorem in Jure Canonico vel Licentiatum : vel si talis non sit, non aliter rescribat supplicationi, quām sub hac clausula : Quid distis Orator infra annum proximum Magisterium in Theologia seu Doctoratus aut Licentiaturam in Decretis gradum prævio examine in aliqua approbata Universitate studii generalis, ac alias servatis servandis suscipere omnino teneatur ; alioqui præsens gratia nulla sit, ipse Archidiaconatus vacet eo ipso. Unde etiam patet, tales debere esse promotoris in Gymnasio publico, Garc. loc. cit. num. 40. ex Zecho de rep. eccles. c. 24. de Canonico. num 3. five, ut verba dicta clausula habent ; in Universitate approbata studii generalis, ita ut alias gradus illis non suffragetur ex Bulla Pii V. Barbos. loc. cit. num. 7. citans Massob. in pr. habend. Concur. r equisto 10. dub. 6. num 6. Novar. in singul. Canonico. concl. 41. num. 4. Squillante &c. Adeoque nec Doctoratus ex privilegio ad hujusmodi dignitatem pro-

moveri valeat, Barbos. cit. num. 7. citans Novar. in qq. forens. q. 143. concl. unic. Menochium de arbitr. casu. 425. num. 42. &c.

2. Extenditur hoc ipsum Decretum Tridentini non solum ad Archidiaconum majorem, sed ad omnes, ubi forte plures sunt in ecclesia hac dignitate cum jurisdictione fulgentes. Pigu. Fagn. loc. cit. ed quod Concilium loquatur indefinitè. Quamvis tamen uterque addat, proprie verba illa Concilii : ubi fieri poterit : dum agitur de optione, qua competit tantum Canonicis antiquioribus, & nou est sublata per Tridentinum si inter omnes Canonicos adsit aliquis Doctor, illi dandum esse Archidiaconatum vacantem, & non antiquiori; si autem nullus adsit Doctor, admittendum esse antiquiorem Canonicum licet non Doctorem.

3. E contra non extenditur ad illos Archidiaconos, qui omni prorsus cura animarum & jurisdictione carent. Pignat. cit. num. 42. in fine. Garc. loc. cit. num. 39. recitaus num. 41. quatuor pro hoc expressas S. Cong. Concilii declaraciones. Barbos. loc. cit. num. 6. citans Piasac. in pr. Episc. p. 2. c. 5. num. 20. & plures alios. Porro si ex consuetudine ecclesia alicuius potestas & jurisdictionis alias de jure competens Archidiacono competenter Archipresbytero, deberet esse Doctor vi dicti Decreti Trident. Garc. loc. cit. num. 42. ex

Menoch. de arbitr. casu 425. numer. 42.
Barbos. loc. cit. num. 7. in fine citans
Riccius part. 4. decif. 248.

FINIS.

ERRA